

*Uczestnictwo
w Szkołach Pobożnych*

KONGREGACJA GENERALNA

*Uczestnictwo
w Szkolach Pobożnych*

DYREKTORIUM

Kraków 2017

Niniejszy dokument zatytułowany „**Uczestnictwo w Szkołach Pobożnych**” zawiera główne kierunki, w ramach których Zakon Pijarów podejmuje temat realizacji niezwyklego wyzwania, jakim jest więź między zakonnikami i świeckimi, którzy na różne sposoby przeżywają pijarski charyzmat i misję.

Dokument ten, posiadający długą historię swego powstania, został przyjęty przez 47. Kapitułę Generalną Zakonu Szkół Pobożnych, jaka odbyła się w Esztergom na Węgrzech w lipcu 2015 roku.

Po wielu latach przemyśleń, pracy i zbierania doświadczeń, 44. Kapituła Generalna naszego Zakonu, jaka odbyła się w Rzymie w 1997 roku, zatwierdziła najważniejszy z dokumentów, jaki posiadamy, w dziedzinie promocji projektu „Laikat w Szkołach Pobożnych”. Jest on kamieniem milowym w naszej najnowszej historii i wskazuje na ważną drogę, jaką przeszliśmy w ciągu ostatnich lat. Ta sama Kapituła Generalna zatwierdziła znany nam tekst „Misji Pijarskiej”, który zaczyna się od słów: *„My, pijarzy, zakonnicy i świeccy, współpracownicy prawdy, jak przed 400 laty św. Józef Kalasancjusz czujemy się postani przez Chrystusa i Kościół, aby ewangelizować wychowując...”*. Owo „my” mocno wskazuje na wspólne podążanie zakonników i świeckich, które wciąż ubogaca jednych i drugich, zawsze „dla chwały Bożej i pożytku bliźnich”.

Główne kierunki zawarte w „Misji Pijarskiej” wymagały rozwinięcia w sposób bardziej programowy i systematyczny

w formie Dyrektorium. W tym celu Kongregacja Generalna w 2004 roku opracowała tekst, przedstawiony na 46. Kapitule Generalnej, która odbyła się w Peralta de la Sal w 2009 roku, zatytułowany „**Laikat Pijarski**”. Ówczesna Kapituła Generalna zatwierdziła go *ad experimentum*, zwracając się z prośbą, by został on wzbogacony nowymi przemyśleniami oraz doświadczeniem ostatnich lat. Zadanie rewizji i poprawienia tekstu zostało podjęte przez Sekretariat Generalny ds. Integracji Charzmatycznej i Misji Współdzielonej, który wykonał swą pracę w latach 2013 i 2014.

Poprawiony tekst „**Dyrektorium Uczestnictwa w Szkołach Pobożnych**”, zaakceptowany przez Kongregację Generalną, został zaprezentowany na 1. Zgromadzeniu Bractwa Pijarskiego, jakie odbyło się w Peralta de la Sal w lipcu 2014 roku. W spotkaniu tym uczestniczyło także wielu Przełożonych Wyższych Zakonu.

Po uwzględnieniu otrzymanych uwag Kongregacja Generalna zatwierdziła tekst „**Dyrektorium Uczestnictwa w Szkołach Pobożnych**” i podjęła decyzję o przedłożeniu go do analizy, a następnie zatwierdzenia przez 47. Kapitułę Generalną.

Były to lata bogate w przemyślenia i doświadczenia. Powstały nowe Bractwa Pijarskie na bazie odnowionego dokumentu, utworzone zostało także Bractwo Generalne Szkół Pobożnych ze swą Radą, określono również Pijarskie Posługi udzielane świeckim: Posługę Duszpasterstwa, Posługę Edukacji

Chrześcijańskiej, Posługę troski o biednych dla przemiany społeczeństwa, zdefiniowano wiele form i grup w ramach Misji Współdzielonej, zaakcentowano powołanie „pijara świeckiego” jako wyraz charyzmatycznej i prawnej integracji świeckich w Szkołach Pobożnych, zrealizowano projekt wspólnotowego życia zakonników i członków Bractwa Pijarskiego, wzrosła świadomość, że wszyscy tworzymy Szkoły Pobożne oraz że droga ta wymaga, aby zarówno powołanie zakonne jak i świeckie przeżywane były w sposób pełny, każde zgodnie ze swą specyfiką, tak, aby ich komunია była rzeczywiście ubogająca.

Celem niniejszego Dyrektorium jest zebranie wszystkiego, co składa się na życie Szkół Pobożnych oraz przedstawienie kryteriów, dzięki którym będziemy mogli pójść naprzód w realizacji wyzwania, jakim jest uczestnictwo w Szkołach Pobożnych, dla dobra dzieci, młodzieży i biednych oraz dla wzmocnienia Misji Pijarskiej i całego życia, które zawiera się w charyzmacie św. Józefa Kalasancjusza.

Pragniemy wyrazić naszą wdzięczność o. Javierowi Aguirregabiria, Delegatowi o. Generała ds. Integracji Charyzmatycznej i Misji Współdzielonej, jak również kierowanemu przez niego Sekretariatowi Generalnemu za pracę wykonaną w minionym sześćdziesięciu, by odnowić niniejsze Dyrektorium i podjąć działania, o których jest w nim mowa. Dziękujemy również Radzie Generalnej Bractwa Pijarskiego za wszelki wkład i zaangażowanie w Szkołach Pobożnych.

Kongregacja Generalna, zgodnie z uprawnieniami przyznanymi jej przez 47. Kapitułę Generalną Zakonu, zatwierdza w sposób ostateczny niniejsze DYREKTORIUM UCZESTNICTWA W SZKOŁACH POBOŻNYCH i przedstawia je Zakonowi, Bractwom Pijarskim i wszystkim, którzy czują się pociągnięci i zainteresowani Misją i Charyzmatem św. Józefa Kalasancjusza.

Proszę wszystkich o życzliwe przyjęcie tego wielkiego daru, jaki otrzymujemy, będącego owocem miłości Boga, mocy Ducha Świętego i bogactwa charyzmatu Kalasancjusza. Prośmy Boga, naszego Ojca, aby pobłogosławił życie, jakie rodzi się w naszym Zakonie oraz wszystkie osoby i wspólnoty, które zgodnie ze swym powołaniem pragną uczestniczyć w tym, co było pragnieniem Kalasancjusza.

W Rzymie, na sesji Kongregacji Generalnej
w dniu 17 września 2015 roku.

O. Pedro Aguado, General
O. Miguel Giráldez, Asystent Generalny na Europę
O. Francisco Anaya, Asystent Generalny na Amerykę
O. Pierre Diatta, Asystent Generalny na Afrykę
O. József Urban, Asystent Generalny na Azję
O. Francesc Mulet, Sekretarz Generalny

WPROWADZENIE

HISTORIA PRZEBYTEJ DROGI

1. Wspólna droga zakonników i świeckich w Szkołach Pobożnych, ukierunkowana na dobro dzieci i młodzieży, ma swój początek w odległych czasach. Sam Kalasancjusz, jeszcze przed powołaniem do istnienia Kongregacji Paulińskiej, prowadził w Rzymie szkoły, w których pracowali zarówno świeccy jak i kapłani. Wraz z rozwojem Szkół Pobożnych, swoje miejsce znalazły w nich także osoby świeckie, zawsze odgrywające ważną rolę w dziele wychowania, zarówno pracując w szkołach jak i podejmując działalność pozaszkolną.
2. Ten aspekt nabrał szczególnego znaczenia po Soborze Watykańskim II. Przytoczmy dwa momenty. Pierwszy – na Specjalnej Kapitulie Generalnej, która odbyła się w Rzymie w latach 1967 – 1969, przyjęto *Dekret o relacji pomiędzy naszym Zakonem a świeckimi*, który zaczynał się od słów: „Świeccy, przynależący do Ludu Bożego i włączeni w jedyne Ciało Chrystusa, który jest jego Głową, kimkolwiek są, zostali powołani jako żywi członkowie, aby przyczyniać się ze wszystkich sił do wzrostu Kościoła i do własnego uświęcenia. Nasz Zakon, uznając specyficzną i absolutnie konieczną misję świeckich, pragnie pozostawać z nimi w relacjach pełnych ducha ewangelicznego i eklezjalnego”.

3. W dokumencie tym mowa jest także o relacjach z rodzicami uczniów, absolwentami, nauczycielami, pracownikami, siostrami zakonnymi, zakonnikami i kapłanami podejmującymi współpracę z pijarami, wychowawcami zewnętrznymi, rodzicami i krewnymi oraz tymi, którzy otrzymali Dyplom Braterstwa.
4. Drugim momentem była Kapituła Generalna z 1985 roku. Przyjęto na niej krótki dokument: *Świeccy w Szkołach Pobożnych*. W jego wstępie czytamy: „*Analizując rzeczywistość, Zakon zauważył, jak odnawiające działanie Ducha Świętego w Kościele pobudza go do ewangelicznych działań w jego „byciu” i „działaniu”. Zakon wychwala Pana i pełen nadziei szuka nowych dróg i sposobów, aby odpowiadać na wołanie Boga, który czyni to dzisiaj poprzez świeckich*”.
5. Celem powyższego tekstu jest uświadomienie pijarom nowej sytuacji, pomoc w przezwyciężaniu uprzedzeń, jakie mogłyby się pojawić z różnych powodów, zachęta do przyjmowania postaw bardziej ubogacających w relacjach ze świeckimi oraz nadanie nowego stylu pijarskiemu życiu.
6. W czasie, gdy Zakon w sposób instytucjonalny zmierzał tą drogą, pojawiły się dwie adhortacje apostolskie Papieża Jana Pawła II: *Christifideles laici* (1988) na temat powołania i misji świeckich w Kościele i świecie oraz *Vita consecrata* (1996) o życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i świecie.

7. Mając na uwadze większą obecność różnych powołań w Kościele, Ojciec św. podkreślił konieczność pogłębienia relacji i współpracy między życiem świeckim i życiem konsekrowanym. Przypomnijmy dwa ważne stwierdzenia: „*Można powiedzieć, że rozpoczął się nowy i bardzo obiecujący rozdział w dziejach relacji między osobami konsekrowanymi a laikatem*” (VC 54). I kolejne: „*Pod wpływem nowych okoliczności niemało Instytutów doszło do przekonania, że ludzie świeccy mogą mieć udział w ich charyzmacie*” (VC 54).
8. W tym klimacie Kościoła odbyła się 44. Kapituła Generalna w 1997 roku. Od jakiegoś czasu Szkoły Pobożne coraz bardziej uświadamiały sobie wagę powołania osób świeckich. Świeccy nie tylko stanowili pomoc w pracy szkolnej i innej działalności pijarskiej. Stopniowo odkrywano bogactwo ich powołania oraz misji w Kościele i świecie. Równocześnie wzrastało pragnienie i prośba ze strony coraz większej liczby świeckich, by móc dzielić charyzmat pijarski z pijarami – zakonnikami. Było to zjawisko, jakie pojawiło się w wielu miejscach w Zakonie.
9. 44. Kapituła Generalna przyjęła ważny dokument, stanowiący podstawę drogi osób świeckich w Zakonie: *Laikat w Szkołach Pobożnych*. Rozpoczyna się on od słów: „*Niniejszy dokument ma swoje źródło w coraz głębszej refleksji oraz docenieniu przez Kościół osób świeckich, jak również opiera się*

na życiu i aktualnym doświadczeniu Szkół Pobożnych. Rodzi się on z przekonania, że Duch Jezusa Chrystusa oraz charyzmat Założyciela, św. Józefa Kalasancjusza, powinny być przeżywane na swój sposób w każdym okresie historii oraz że w obecnych czasach Pan powołuje wielu świeckich do uczestnictwa w charyzmacie, duchowości i misji Zakonu”. Droga została wytyczona, świadomość nowego zagadnienia była w Zakonie bardzo duża, sposoby uczestnictwa w charyzmacie zostały określone. Zakon rozpoczął więc pracę nad tym zagadnieniem w swoich prowincjach.

10. 45. Kapituła Generalna (2003) oraz 46. Kapituła Generalna (2009) potwierdzają wyznaczony kierunek i kontynuują rozpoczęte prace.
11. Kapituła Generalna z 2009 roku przyjęła *ad experimentum* Dyrektorium zatytułowane „*Laikat Pijarski*”, skierowane „do zakonników pijarów, do świeckich, którzy w taki czy inny sposób są związani ze Szkołami Pobożnymi oraz do tych, którzy są zainteresowani poznaniem założeń związanych z laikatem w Szkołach Pobożnych” (nr 1). Celem owego Dyrektorium było „wsparcie działań sprzyjających zastosowaniu Instytucjonalnego Projektu Laikatu, ułatwiając realizację dokumentu „*Laikat w Szkołach Pobożnych*” (nr 2)¹. Dyrektorium opisywało cztery różne formy więzi osób świeckich z Zakonem.

¹ Kongregacja Generalna: „*Laikat Pijarski*”, Ed. Calasancias, Rzym 2004 r., nr 1 i 2.

12. Kilka charakterystycznych cech Dyrektorium:

- a. Jest ono ogólnym projektem, opracowanym przez Zakon, na temat jego więzi z bliskim mu laikatem. Dyrektorium może być zastosowane we wszystkich prowincjach w zależności od sytuacji, w jakiej się znajdują.
- b. Szeroko skupia się na wspomnianych czterech formach przynależności świeckich do Zakonu.
- c. Opisuje profil osób w każdej z czterech form przynależności, cele do osiągnięcia, dokumenty na ten temat oraz pewne doświadczenia, pomocne w ich osiągnięciu.
- d. Tego rodzaju doświadczenia zawierają zarazem sugestie dróg do przebycia w zależności od miejsca ich realizacji. Są więc pewnymi wskazaniem, które mogą i powinny być wzbogacone w każdej z prowincji.
- e. Propozycja zawarta w Dyrektorium wyznacza ramy, w których mogą się zmieścić wszystkie prowincje. Każda z nich powinna zredagować własny Statut, dostosowując dokument do swoich realiów oraz wprowadzając warianty bardziej odpowiednie do swej sytuacji i drogi, jaką ma do przebycia.
- f. Statut Prowincji jest zatwierdzany przez Kongregację Generalną na określony czas. W miarę, gdy życie będzie

tego wymagać, może być poszerzony lub dostosowany do nowych realiów.

13. Św. Ojciec nasz Józef Kalasancjusz, będący punktem odniesienia przy tworzeniu wszystkiego, co pijarskie, niech pomoże nam, świeckim i zakonnikom, pracować razem, każdemu zgodnie z jego powołaniem i tożsamością, uczestnicząc w duchowości, misji i życiu tego samego charyzmatu, realizując go w naszych czasach, w tym samym duchu i z tą samą otwartością, z jaką On to czynił.

PROLOG

ADRESACI oraz CELE

14. Kongregacja Generalna przedstawiła 47. Kapitułę Generalnej odnowiony tekst zawierający bogate doświadczenie Szkół Pobożnych na przestrzeni ostatnich lat. Nowe „*Dyrektorium Uczestnictwa w Szkołach Pobożnych*” jest skierowane do zakonników pijarów, do osób świeckich, które w jakikolwiek sposób są związane z Zakonem Szkół Pobożnych oraz do tych, którzy są zainteresowani poznaniem zasad uczestnictwa laikatu razem z zakonnikami w Szkołach Pobożnych.
15. Celem niniejszego *Dyrektorium* jest pomoc we wprowadzeniu w życie Instytucjonalnego Projektu Laikatu, ułatwiając realizację Dokumentu 44. Kapituły Generalnej *Laikat w Szkołach Pobożnych*² w ramach Zakonu, w którym zakonnicy i świeccy mogą razem przeżywać misję i charyzmat³.
16. Niniejsze Dyrektorium jest podstawą i punktem odniesienia dla Statutów, które każda prowincja powinna opracować, uwzględniając swoją specyfikę.
17. Razem z niniejszym Dyrektorium proponuje się także kilka wskazówek organizacyjnych i formacyjnych do zrealizowania w każdej prowincji.

² 44. Kapituła Generalna: *Laikat w Szkołach Pobożnych*, „Cuadernos” nr 21, ICCE, Madryt 1997.

³ Vita consecrata, nr 54.

ODPOWIEDŹ NA ZAPROSZENIE ZE STRONY KOŚCIOŁA

18. Sobór Watykański II uczynił wielki krok gdy chodzi o uświadomienie sobie wyzwania, jakie „znaki czasu” wskazywały dla przyszłości Kościoła. Jednym z takich znaków jest nowe zrozumienie ważności trzech rodzajów powołania w Kościele (świeckiego, zakonnego i kapłańskiego). Każde z nich ożywia, oznacza i wyraża w konkretnym kontekście kulturowym jakiś niezbędny i kluczowy element struktury, organizacji i misji Kościoła. Z punktu widzenia integralnej eklezjologii różne powołania są postrzegane jako stanowiące część tego samego Ludu Bożego i nawzajem się ubogacają⁴.
19. Jednak tylko komunია wspomnianych trzech powołań czyni Kościół sakramentem więzi z Bogiem. Stąd właśnie pochodzi drugie z wielkich wyzwań: trzeba, aby rozwój i określenie tożsamości każdego z tych powołań dokonywało się w ramach komunii i życia Ludu Bożego. W tym sensie zainteresowanie laikatem jest pewnego rodzaju nowością, a jego możliwy rozwój może się okazać motorem odnowy eklezjalnej i elementem, który na nowo określi miejsce pozostałych dwóch powołań⁵ w całości Ciała Kościoła.

⁴ Rozpocząć na nowo od Chrystusa, nr 31. Por. *Novo millennio ineunte* nr 46.

⁵ Por. VC 31a. Kongregacja Generalna Zakonu Szkół Pobożnych, Wyjaśnienie tożsamości pijara zakonnika i świeckiego. nr 22; Misja współdzielona w Szkołach Pobożnych, „Cuadernos” nr 23, ICCE, Madryt 1999.

20. Owocem tego⁶ jest trzecie wyzwanie. Kościół nie istnieje dla samego siebie, ale dla Misji. Podobnie jak Jezus Chrystus nie głosił siebie samego, ale Królestwo, tak też Kościół w stosunku do świata jest sakramentem powszechnego zbawienia⁷. Odnowa Kościoła i nowy impuls ewangelizacji są konieczne, by mogły zaowocować zarówno starania człowieka jak i załączki nadziei, które Bóg zasiał i wspiera je w historii ludzkości. Świat naszych czasów potrzebuje odnowionej i wiarygodnej misji.
21. Trzy wyzwania stojące przed Kościołem XXI wieku, które możemy ująć skrótowo:
- a. Rozwijać trzy rodzaje powołania w Kościele, tak, aby osoby nimi żyjące nawzajem się poznawały, ubogacały⁸ i współpracowały w budowie Królestwa.
 - b. Czynić to wychodząc od wzajemnych relacji, aby budować autentyczną wspólnotę chrześcijańską.
 - c. Odnawiać Misję rozumianą jako szerzenie miłości Bożej i miłości do Boga, co powinno dokonywać się w Kościele i być znakiem Królestwa Bożego.
22. Od Soboru Watykańskiego II refleksja na te tematy, zarówno ze strony Magisterium jak i Teologii, oraz związane z tym

⁶ Por. *Christifideles Laici* 15, LG 31.

⁷ Por. LG 9.48; AG 1.5; GS 45

⁸ Rozpocząć na nowo od Chrystusa, nr 31; Zakonnicy a promocja ludzka, nr 12, b, 2).

doświadczenia szły w opisanym kierunku stając się bez wątpienia wielkim bogactwem.

23. Wokół instytutów zakonnych licznie zaczęły się gromadzić osoby świeckie, choć z różną wrażliwością i w różnych sytuacjach, gotowe w pełni uczestniczyć w ich charyzmacie, wychodząc od ich duchowości lub misji⁹.
24. Także w Szkołach Pobożnych, dzięki działaniu Ducha Świętego oraz zaangażowaniu wielu pijarów, spotyka się wiele osób, uczniów i absolwentów, wychowawców, pracowników naszych dzieł, rodziców naszych uczniów, członków wspólnot wywodzących się z naszego duszpasterstwa i wiele innych osób, które, przychodząc z innych środowisk kościelnych, odkryły w charyzmacie pijarskim swoje świeckie powołanie.
25. Nasz Zakon, od czasu Specjalnej Kapituły Generalnej (1967-69), zwołanej dla przyjęcia dokumentów Soboru Watykańskiego II, starał się dać odpowiedź na tę rzeczywistość tak bogatą i różnorodną, łącząc słowa i czyny czyli integrując wymiar refleksji i interpretacji z wymiarem egzystencjalnym i historycznym¹⁰.
26. 44. Kapituła Generalna (1997), chcąc sprecyzować tę odpowiedź, zatwierdziła Dokument *Laikat w Szkołach Pobożnych*,

⁹ Por. VC 54

¹⁰ Por. Wyjaśnienie tożsamości... nr 7.

który stanowi zarówno punkt odniesienia jak i podstawę Instytucjonalnego Projektu Laikatu w Zakonie.

27. Dokument wymienia cztery sposoby więzi osoby świeckiej z Zakonem, pragnąc w przystępny sposób objaśnić różne możliwe sytuacje. W ten sposób jest on pomocny w zrozumieniu bogatej różnorodności laikatu w relacji z Zakonem. Równocześnie wyznacza cztery osie, wokół których mogą się skupiać propozycje wysuwane przez Zakon wobec tych osób, które żyjąc swym świeckim powołaniem czują się wezwane do dzielenia pijarskiego charyzmatu i do współpracy. Wspomniane sposoby przynależności są autonomiczne choć komplementarne i dopuszczają pewną wymianę relacji. Każdy z tych sposobów otwiera cały wachlarz różnorodnych odcieni i możliwości, gdy chodzi o sposób więzi z Zakonem. Być może jest ich tyle, ile jest osób zaangażowanych w ową relację z Zakonem. Oto krótka charakterystyka czterech sposobów przynależności:
- a. **Współdziałanie** w akcjach pijarskich: proponuje się je osobom, które współpracują w pijarskich projektach lub dziełach.
 - b. **Uczestnictwo w grupach i projektach misji**¹¹: proponuje się tym, którzy osobiście czują się zaangażowani

¹¹ Por. „Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych”, Sekretariat ds. Integracji Charyzmatycznej i Misji Współdzielonej, 2012

i współodpowiedzialni za misję Szkół Pobożnych w Kościele oraz są członkami istniejących grup.

- c. ***Integracja charyzmatyczna***: proponuje się tym, którzy pragną żyć pijarskim charyzmatem w Bractwach Szkół Pobożnych.
- d. ***Integracja charyzmatyczna i prawna***: proponowana osobom i grupom, które należąc do Bractwa, podejmują także prawną więź z Zakonem.

28. Powyższe cztery formy przynależności oraz pijarskie życie zakonne dają osobom ogromne możliwości uczestnictwa w Szkołach Pobożnych, każda zgodnie ze swym powołaniem. Są to formy, o których więcej mówi się w niniejszym Dyrektorium, natomiast pijarskie życie konsekrowane, przeżywane w Zakonie Szkół Pobożnych, które od Kalasancjusza otrzymało charyzmat we wszystkich swych elementach i strukturach, zostało opisane w odrębnych dokumentach.

Rozdział 1.

CEL

29. Powołanie świeckie ze swej natury jest złożone i różnorodne: bycie mężczyzną lub kobietą, różne etapy życiowe, wykonywane zawody nie będące przeszkodą w realizacji i rozwoju tego powołania, stanowią integralną jego część, ponieważ są odpowiedzią na wezwanie Kościoła, by ewangelizować w różnorodnych realiach społecznych, politycznych i kulturowych¹².
30. Do wielu aspektów powołania świeckiego dochodzi także różnorodność laikatu w jego relacji do Zakonu w różnych miejscach i środowiskach, odmiennych realiach kulturowych i eklezjalnych, z sobie właściwymi motywacjami i oczekiwaniami.
31. Dyrektorium stara się odpowiedzieć na powyżej nakreśloną różnorodność, oferując wiele możliwych relacji, pragnąc służyć każdej osobie świeckiej, wychodząc od jej realiów życia, rodziny, zawodu, kultury czy religii.

¹² Por. LG 33.

ŻYCIE ŚWIECKIE I RODZINNE JAKO CECHY LAIKATU W NAŚLADOWANIU JEZUSA

32. Wezwanie do naśladowania Jezusa Chrystusa w świetle własnej sytuacji społecznej i rodzinnej¹³ jest jedną z cech charakteryzujących powołanie świeckie, na które otwarty jest laikat pijarski.
33. W duchu nauczania Magisterium Kościoła w tym obszarze, Dyrektorium postrzega życie rodzinne jako uprzywilejowane miejsce, w którym swe korzenie powinny mieć powołania pijarskie, jakie w ramach życia świeckiego angażują się w Misję Zakonu.
34. Bliskość życia rodzinnego jest dla Szkół Pobożnych autentyczną okazją do umocnienia i wzbogacenia naszej Misji: ewangelizować wychowując dzieci, zwłaszcza biedne, „od najmłodszych lat”.
35. Aby więc z Zakonem rzeczywiście ubogacała wspólne powołanie wszystkich członków rodziny, a w przypadku małżeństwa wspólne powołanie potwierdzone pieczęcią sakramentu, szczególnej uwagi i troski będą wymagać sytuacje, w których tylko jeden członek rodziny jest związany z Zakonem.

¹³ Por. ChL. 40.

36. Zaangażowanie się osób świeckich w Misję Pijarską jest dla obydwu stron konkretnym sposobem rozwoju własnego powołania, które polega na „szukaniu Królestwa Bożego, akceptując rzeczywistość doczesną i porządkując ją z Bożej perspektywy”¹⁴.

WŁĄCZENIE ŚWIECKICH DO KOŚCIOŁA

37. Inną cechą charakteryzującą powołanie świeckie jest sposób, w jaki każda osoba rozwija wspólnotowy wymiar wiary chrześcijańskiej i skutecznie włącza się do wspólnoty Kościoła. Oprócz tradycyjnej więzi z Kościołem poprzez parafię, Sobór Watykański II i Magisterium posoborowe zwracają uwagę na Apostolstwo Stowarzyszeń¹⁵, które z biegiem lat przyjęło konkretną formę Ruchów Apostolskich, różnego typu Wspólnot Kościelnych czy Nowych Ruchów w Kościele¹⁶.
38. Podążając zgodnie z kierunkami wyznaczonymi przez Magisterium i odpowiadając na istniejące potrzeby, nasz Zakon przyjął opcję podejmowania działań wychowawczych i duszpasterskich dla dzieci i młodzieży, które prowadziłyby do włączenia się na różne sposoby w życie Kościoła lokalnego oraz do powstawania wspólnot, które przeżywać

¹⁴ LG, 31.

¹⁵ Por. AA 18.

¹⁶ Por. ChL, 29-32.

będą swoją przynależność do Kościoła w ramach Szkół Pobożnych. W tym sensie Ruch Calasanz daje wiele możliwości realizacji i wzmacniania owych działań wychowawczych i duszpasterskich.

39. Celem Instytucjonalnego Projektu Laikatu Pijarskiego jest umożliwienie osobom związanym z naszymi dziełami związania się z Zakonem, co będzie szczególnego rodzaju przynależnością do Kościoła. Tego rodzaju propozycja nie ma na celu ani nie może zastąpić lub wykluczyć innych form przynależności do Kościoła, ponieważ sam Zakon sprzyja rozwojowi także innych form poprzez realizację swego posłannictwa w parafiach i instytucjach Kościoła oraz poprzez inicjatywy wychowawcze i duszpasterskie.
40. Osobom zaangażowanym w nasze dzieła, które przeżywają swoją przynależność do Kościoła w inny sposób, Zakon proponuje pomoc w pogłębieniu swego powołania poprzez życie pijarskim charyzmatem, co przyczyni się do ubogacenia siebie samego, swoich wspólnot, ruchów czy parafii.
41. Dla osób, które wiążą się z Zakonem w jeden ze sposobów przynależności, proponowanych przez Instytucjonalny Projekt, jest to realna szansa, by żyć wiarą chrześcijańską i odpowiedzieć na osobiste, świeckie powołanie w Kościele w sposób dojrzały, świadomy i odpowiedzialny.

42. Osoby świeckie, zaangażowane w pijarskie dzieła, poprzez swoją tożsamość wnoszą bogactwo swej różnorodności. Sposoby włączenia się w Projekt mogą być różne:

Wychowawcy

43. Wychowawca przychodzi zazwyczaj do pijarskiego ośrodka szukając miejsca pracy. W wielu przypadkach taka osoba odpowiada na powołanie do bycia wychowawcą. Przy zatrudnianiu nauczycieli ocenia się ich osobistą dojrzałość, odbyte studia i kwalifikacje zawodowe, a także – w zależności od okoliczności i charakteru dzieła – chrześcijańską i katolicką postawę kandydata oraz w jakim stopniu nadaje swojej pracy zawodowej charakter wychowawczy.
44. Praca wychowawcza w naszych ośrodkach powinna być świadomym wyborem ze względu na *nasz pijarski styl*. Będzie to łatwiejsze w przypadku osób, które pochodzą z naszych środowisk i które przyjęły charakterystyczne dla nas metody wychowania. Wskazane jest więc, aby kierować zaproszenie do tych, którzy pochodzą z naszych dzieł i duszpasterstw. Odpowiedzialnie należy także podejść do wstępnego przygotowania osób, które niedawno zostały przyjęte. Musimy zdawać sobie sprawę, że wchodzą one w grupę nauczycieli, w której klimat może być bardzo

odmienny od znanego im do tej pory. Początkowy etap pracy to wyjątkowy czas, by towarzyszyć im osobiście i w imieniu instytucji.

45. Jednocześnie niezbędna jest ciągła praca formacyjna z wszystkimi nauczycielami, tak, aby zaczęli oni współpracę w ramach pijarskiego projektu wychowawczego.
46. Sam dobór personelu nie gwarantuje, że wysoki poziom przygotowania danego nauczyciela utrzyma się samoistnie przez wszystkie lata, dlatego też formację ciągłą, teoretyczną i praktyczną, należy realizować zgodnie z wcześniej ustalonym planem, który obejmie wymiar ludzki, wychowawczy i pijarski, jak również elementy dla nas charakterystyczne zawarte w Idearium, Projekcie Wychowawczym i Duszpasterskim.

Współpracownicy w administracji i personel pomocniczy

47. Nasza propozycja dotycząca laikatu jest skierowana także do osób, które wypełniają zadania administracyjne lub wykonują inny rodzaj pracy usługowej. Osoby te muszą mieć świadomość, że także ich praca ma wymiar wychowawczy i dlatego powinny uwzględniać i siebie w projektach formacji ciągłej danego dzieła.

***Wykonawcy i adresaci działań duszpasterskich,
w szczególności Ruchu Calasanz***

48. Naszym uczniom, współpracującej z nami młodzieży i dorosłym będziemy proponować udział w działaniach duszpasterskich, które realizujemy w naszych dziełach. W ten sposób konkretyzujemy nasz wybór, by «*ewangelizować wychowując*», który charakteryzuje posłannictwo Szkół Pobożnych.
49. Działania duszpasterskie, podejmowane w naszych dziełach, pomagają tym, którzy w nich uczestniczą, wzrastać w dojrzałości osobowej oraz chrześcijańskiej wierze. Działania te są drogą, na której wyrazamy nasz sposób życia Ewangelią, a zarazem rzeczywistością, która nas otacza i realizacją charyzmatu Kalasancjusza.
50. Nawet jeśli nasze propozycje będą wielorakie – w zależności od różnych sytuacji, w jakich znajdują się dzieci, młodzież i dorośli oraz możliwości środowiska kościelnego, w którym pracujemy – czujemy się odpowiedzialni za powstawanie wspólnot dla dorosłych chrześcijan związanych ze Szkołami Pobożnymi.
51. Wszystko to sprzyja temu, by konkretne osoby, grupy i wspólnoty utożsamiały się w dużym stopniu z naszą duchowością, pedagogiką oraz formą naszego życia i działania.

52. Pomimo różnego, a zarazem indywidualnego charakteru wielu sytuacji, wydaje się wskazane, by dobre działania duszpasterskie – podobnie jak każdy inny proces wychowawczy – były podejmowane w sposób ciągły dla wszystkich etapów wiekowych, a tym samym we wszystkich okresach rozwojowych, od wychowania dzieci aż po wiek dojrzały. W takiej perspektywie Ruch Calasanz jawi się jako uprzywilejowana inicjatywa dla całego Zakonu, polegająca na istnieniu sieci dróg chrześcijańskiego wychowania, zawsze w kluczu troski o powołania, która wraz z innymi propozycjami Kościoła jasno przedstawia i proponuje włączenie się w pijarskie życie zakonne oraz Bractwo Pijarskie.

Rodzice naszych uczniów

53. Rodzice dzieci i młodzieży, z którymi pracujemy, odgrywają bardzo ważną rolę w naszej misji¹⁷. Wielokrotnie są to osoby stawiające sobie pytania na płaszczyźnie ludzkiej i chrześcijańskiej, osoby, które pragną wzrastać w wierze i pogłębiać swoją misję bycia wychowawcą, pragną być katechetami i współpracować w naszym dziele lub, po prostu, chcą nas lepiej poznać i mieć bliższe relacje z nami.
54. Na szczególną uwagę zasługują ci, którzy należą do rad szkolnych, stowarzyszeń rodziców uczniów lub różnych

¹⁷ Por. Kongregacja Generalna: „Posłannictwo Pijarskie...”, nr 28 b 1.

stowarzyszeń pozaszkolnych oraz ci, którzy należą do różnego typu grup formacyjnych (szkoły rodziców, grupy przygotowujące do sakramentów inicjacji chrześcijańskiej, grupy biblijne, ruchy rodzinne i inne).

Wolontariat i Akcja Społeczna

55. Istnieje wiele osób, które nawiązują kontakt z naszymi dziełami poprzez akcje solidarnościowe organizowane w naszych środowiskach: grupy misyjne, różnego rodzaju fundacje i wolontariaty. Niektóre z tych osób utożsamiają się z pewnymi elementami naszej misji, podczas gdy inne chcą poznawać nowe obszary przeżywania wiary i jej doświadczania.

Inni pracownicy w dziele edukacji

56. Cele, jakie stawiają sobie wychowawcy różnych środowisk edukacyjnych (akcje o charakterze społecznym i kulturalnym, sport, czas wolny...) przez sam charakter wolontariatu mogą być bliższe naszym założeniom w momencie włączenia ich do naszych ośrodków. Wiadomo jednak, że każda sytuacja jest inna w zależności od środowiska, osobistych wyborów czy przynależności do grupy, mniej lub bardziej identyfikującej się ze stylem pijarskim.

Wspólnoty Parafialne

57. W parafiach powierzonych Zakonowi, których charakterystyka została już przedstawiona w innych dokumentach, będziemy się troszczyć przede wszystkim o dzieci i młodzież, ze szczególną opcją na rzecz ubogich¹⁸ w wierności charyzmatowi kalasantyńskiemu.
58. W ramach całej parafii nie zabraknie osób, którym bliski jest pijarski charyzmat oraz styl „ewangelizowania wychowując”¹⁹.

Inni współpracownicy

59. Jest także wiele innych osób, które współpracują z nami okazjonalnie lub w sposób bardziej ciągły na różnych polach lub z różnych powodów, np.: przyjaźń, krewny któregoś z zakonników lub absolwent, uczestnictwo w jakimś pijarskim dziele lub wspólnocie itp. W sposób szczególny doceniamy różne stowarzyszenia wychowanków pijarskich, którzy okazują wdzięczność za wszystko to, co otrzymali od Zakonu.

¹⁸ Dokumenty 42. Kapituły Generalnej Zakonu Pijarów, Parafie pijarskie, „Cuadernos” nr 9, Ediciones Calasancias, Salamanka 1986.

¹⁹ Kongregacja Generalna, Budując kalasantyńską tożsamość. Świetlice i parafie. 2014.

Rozdział 2.

SPOSOBY PRZYNALEŻNOŚCI: CHARAKTER, CELE, DOKUMENTY I DOŚWIADCZENIA

60. Konkretno elementy formacyjne, które wymieniliśmy oraz podejmowane działania z tym związane zależą nie tylko od różnych punktów wyjścia, ale również od możliwości istniejących w każdym przypadku, od celów, do których się dąży lub od osobistych sytuacji osób świeckich w danym miejscu. Oto kilka uwag wstępnych:
- a. W każdym miejscu, w każdym projekcie należy wprowadzić plan formacyjny i duszpasterski odnoszący się do wspólnej pracy ze świeckimi oraz odpowiednie kryteria i wskazania pomocne w realizacji Instytucjonalnego Projektu Laikatu w Zakonie.
 - b. Jeśli w zależności od różnych sposobów przynależności oraz sytuacji osób nakreślone cele są różne, wówczas także i drogi dojścia do nich muszą być różne.
 - c. W tworzeniu bliskich relacji z osobami i poznawaniu ich sytuacji potrzeba dużej kreatywności, by móc towarzyszyć osobom poprzez działania, które zagwarantują ich osobisty rozwój i otworzą ich na przyszłość, nie zapominając przy tym o celu każdego ze sposobów przynależności.

- d. Realizacja drogi formacji powinna być odpowiednio zinstytucjonalizowana, by zagwarantować jej ciągłość i zharmonizować ją z charyzmatem Zakonu, tak, by nie zależała ona od pojedynczych osób czy mniejszościowych grup.
- e. Sposoby przynależności opisują sytuacje, które są autonomiczne. W niektórych przypadkach mogą wskazywać na proces zindywidualizowany lub grupowy, w którym uczestniczy kilka osób.

61. Dokumenty dotyczące niniejszych zagadnień²⁰:

- a. Laikat w Szkołach Pobożnych (Kapituła Generalna, 1997).
- b. Charyzmat pijarski (Kapituła Generalna, 1997).
- c. Wyjaśnienie tożsamości pijara zakonnika i świeckiego (Kongregacja Generalna, 1999).
- d. Dyrektorium o uczestnictwie w Szkołach Pobożnych (2014)
- e. Bractwo Szkół Pobożnych (Kongregacja Generalna, 2011).
- f. Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych (Sekretariat Generalny ds. Integracji Charyzmatycznej i Misji Współdzielonej, 2012)

²⁰ Por. „Bractwo Szkół Pobożnych”, Kongregacja Generalna, 2011.

- g. Konstytucje i Reguły Szkół Pobożnych
- h. Statuty Prowincji
- i. Dokumenty Bractwa
- j. Przygotowywane na bieżąco materiały formacyjne.

62. Elementy wspólne dla wszystkich sposobów przynależności:

- a. Osobom, które z nami współpracują, przekazywać informacje na temat pijarskiej rzeczywistości, nowych wydarzeń, planów na przyszłość, by mogły poczuć się częścią Szkół Pobożnych.
- b. Troszczyć się o bliskość i osobowe relacje między zakonnikami i świeckimi w naszych dziełach.
- c. Zapewnić odpowiednie towarzyszenie wszystkim osobom tworzącym Szkoły Pobożne adekwatnie do ich sytuacji i sposobu związania się z Zakonem.
- d. Zwracać uwagę na rozwój ludzki, chrześcijański i pijarski tych osób, które przynależą do Szkół Pobożnych.
- e. Pogłębiać znajomość Kalasancjusza i Zakonu.
- f. Dbać o formację stałą.
- g. Pogłębiać zaangażowanie i współodpowiedzialność za misję pijarską.

63. Współdziałanie:

- a. Charakterystyka: Osoby, które w jakikolwiek sposób współpracują w dziele pijarskim; są otwarte i pozytywnie nastawione wobec pijarskiej misji, odznaczają się odpowiednimi cechami i są efektywne w pracy wychowawczej.
- b. Cele:
 - i. Wzbudzać i troszczyć się o powołania do pracy wychowawczej.
 - ii. Wypracować poczucie przynależności do pijarskiego dzieła, w które jest się włączonym.
 - iii. Dbając o relacje międzypersonalne, stworzyć środowisko, które umożliwi wzajemne dzielenie się własnym doświadczeniem.
 - iv. Wypracować postawę współodpowiedzialności, uczestnictwa i współpracy w ramach pijarskiego dzieła.
 - v. Tworzyć i wzmacniać procesy, które mogą doprowadzić do świadomego wyboru wiary.
 - vi. Zaproponować inne sposoby uczestnictwa w Szkołach Pobożnych.

- c. Punkty odniesienia:
 - i. Dokumenty danego dzieła (Idearium, projekty wychowawcze i duszpasterskie itp.)
 - ii. Linie działania i polityki Prowincji
 - iii. Kalasantyńska tożsamość naszego posłannictwa (Kongregacja Generalna, 2012).
- d. Doświadczenia dynamizujące:
 - i. Przygotować plan formacji początkowej i stałej dla współpracowników w naszych dziełach: nauczycieli, katechetów, odpowiedzialnych za duszpasterstwo, wychowawców, rodziców uczniów.
 - ii. Przeprowadzić odpowiedni proces doboru osób (nauczyciele i personel w dziele), szkolenia wstępne i proces towarzyszenia, co pomogłyby współpracownikom poznać i poczuć się aktywną częścią konkretnego projektu.
 - iii. Stworzyć życzliwą atmosferę, sprzyjającą integracji osób zaangażowanych w danym dziele.
 - iv. Dać możliwość aktywnego udziału we wszystkich akcjach w dziele, zwłaszcza w tych o charakterze chrześcijańskim.

- v. Poprzez znaki, symbole, chwile formacyjne i celebracje podkreślać obecność Kalasancjusza i Szkół Pobożnych, by wszyscy poczuli się kontynuatorami jego dzieła.
- vi. Zapraszać do życia wiarą w pijarskich Wspólnotach Wiary lub innych organizacjach działających w Kościele.

64. Uczestnictwo w grupach i projektach misji współdzielonej:

- a. Charakterystyka: Osoby, które w świetle wiary i osobistego zaangażowania, po okresie poznania i pijarskiej pracy, w połączeniu z procesem formacyjnym proszą o włączenie w sposób widzialny w misję pijarską danej Prowincji i są przez nią przyjęte.
- b. Cele:
 - i. Poznać i pogłębić znajomość misji pijarskiej
 - ii. Czuć się współodpowiedzialnym za Szkoły Pobożne, mając szerszą wizję misji, wykraczającą poza elementy konkretnego działania.
 - iii. Przynależać do grupy, która daje możliwość dzielenia się własnym doświadczeniem misji lub podjąć drogę formacji otwartej na taką opcję.

- iv. Przeżywać misję pijarską łącząc edukację z ewangelizacją, wiarę z kulturą (“Pobożność i Nauka”).
- v. Wzmacniać i rozwijać świadomość eklezjalną.
- c. Punkty odniesienia:
 - i. Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych (Sekretariat Generalny ds. Integracji Charyzmatycznej i Misji Współdzielonej, 2012).
- d. Doświadczenia dynamizujące:
 - i. Dzielić się informacjami na temat misji, troskami i wyzwaniem stającymi przed Prowincją z perspektywy dzieła, w którym się pracuje.
 - ii. Zapewnić towarzyszenie osobiste i w grupie.
 - iii. Pogłębiać w sobie pijarskie powołanie wychowawcy.
 - iv. Wspierać poznawanie i świadectwo wiary w ramach życia chrześcijańskiego.
 - v. Pomagać w zrozumieniu misyjnego sensu pracy wychowawczej i sprzyjać realizacji pijarskich posług dla świeckich²¹.
 - vi. Odkrywać wartość i potrzebę formacji stałej we wszystkich obszarach, szczególnie w odniesieniu do duchowości i kalasantyńskiej misji.

²¹ Cytat o posługach z: Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych, 19-28

- vii. Informować o innych sposobach przynależności do Szkół Pobożnych oraz o krokach, jakie można podjąć dla większej współodpowiedzialności za misję.

65. Integracja charyzmatyczna:

- a. Charakterystyka: Osoby, które po odbyciu procesu formacji, osobistego i wspólnotowego rozeznania oraz uzyskaniu zgody ze strony Zakonu, żyją charyzmatem kalasantyńskim (duchowość, życie braterskie i misja), będąc członkiem Bractwa Szkół Pobożnych.
- b. Cele:
 - i. Wzrastać i dojrzewać w wierze w Bractwie Pijarskim jako miejscu włączenia się do Kościoła.
 - ii. W sposób właściwy osobom świeckim czyli wychodząc od konsekracji chrzcielnej żyć charyzmatem Szkół Pobożnych i realizować go, podobnie jak i cele, które przyświecały Kalasancjuszowi.
 - iii. Razem z Prowincją i Zakonem żyć pijarską duchowością, życiem i misją, stając się widzialnym znakiem pijarskiej obecności.
- c. Punkty odniesienia:
 - i. Laikat w Szkołach Pobożnych (Kapituła Generalna, 1997)

- ii. Bractwo Szkół Pobożnych (Kongregacja Generalna, 2011)
 - iii. Prowincjalne dokumenty dotyczące Bractwa²².
- d. Doświadczenia dynamizujące:
- i. Żyć elementami pijarskiego powołania w Bractwie ujętymi w dokumencie ramowym dla całego Zakonu.
 - ii. Włączać się w organizację i życie Prowincji.
 - iii. Wspierać osobiste relacje oraz chwile razem przeżywane między zakonnikami i świeckimi, pomagając w ten sposób we wzajemnym ubogacaniu się.
 - iv. Zapewnić ciągłość procesu towarzyszenia, nadając w tym względzie szczególne znaczenie roli wspólnoty.
 - v. Wzrastać w rozeznawaniu i autentyczności w życiu osobistym i wspólnotowym, naśladując Chrystusa na sposób pijarski.
 - vi. Być dyspozycyjnym w kwestii zaangażowania się w konkretne zadania w dziele lub Prowincji, czując się odpowiedzialnym za Zakon.

²² Opracowane według procesu „Bractwa Szkół Pobożnych”

66. Integracja charyzmatyczna i prawna: pijar świecki²³.

- a. Charakterystyka: Osoby, które przez życie pijarskim charyzmatem w ramach Bractwa Pijarskiego stanowią część Zakonu jako osoby świeckie, łącząc się z nim w sposób prawny po okresie rozeznawania, złożonej prośbie i jej przyjęciu.
- b. Cele:
 - i. Prawne włączenie się w Szkoły Pobożne na pewien czas lub definitywnie.
 - ii. Publicznie wyrazić przyjęte zobowiązania.
 - iii. Żyć przyjętymi zobowiązaniami przyjmując opcję na rzecz ubogich oraz postawę dyspozycyjności w ramach osobistego powołania osoby świeckiej i takiej formy życia.
- c. Punkty odniesienia:
 - i. Laikat w Szkołach Pobożnych (Kapituła Generalna, 1997)
 - ii. Bractwo Szkół Pobożnych (Kongregacja Generalna, 2011)
 - iii. Własne statuty Prowincji

²³ Wypada zarezerwować to określenie „pijar świecki” dla integracji prawnej, określając inne sposoby przynależności jako „świeccy pijarzy” lub temu podobne określenia: współpracownicy, członkowie grup lub dróg misji współdzielonej, bracia i siostry z Bractwa.

- d. Doświadczenia dynamizujące:
- i. Droga zaproponowana dla tego sposobu przynależności zasadniczo pokrywa się z drogą przewidzianą dla Integracji Charyzmatycznej. Elementem je odróżniającym jest prawne zobowiązanie przyjęte wobec Szkół Pobożnych. Elementy wymienione w dalszej części odnoszą się zasadniczo do kwestii prawnych i powinny być dołączone do tych, które zostały wymienione wcześniej przy Integracji Charyzmatycznej.
 - ii. Określić na piśmie wzajemne porozumienie, zawierające prawa i obowiązki, zatwierdzone przez Kongregację Prowincjalną po wcześniejszym uzyskaniu *nihil obstat* Kongregacji Generalnej.
 - iii. Być otwartym na propozycje, sugestie i zadania zlecane przez Prowincję i Bractwo.
 - iv. Utrzymywać ścisłą relację z pijarami zakonnikami, a zwłaszcza z Przełożonym Wyższym poprzez jasno określony projekt życia i misji.

67. Integracja charyzmatyczna i prawna może być ustalona nie tylko na poziomie osobowym, ale i wspólnotowym. Można przeanalizować różne sposoby realizacji takiego projektu²⁴.

²⁴ Istnieje już tego przykład – sieć Itaka-Escolapios (Itaka-Pijarzy), platforma misji współdzielonej o charakterze instytucji, działająca między prowincjami a Bractwem Pijarskim, będąca rzeczywistością integracji charyzmatycznej i prawnej o wielu możliwościach, by realizować misję oraz by Zakon i Bractwo mogły iść naprzód razem.

Rozdział 3.

WSPÓŁODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAKONU

68. Poniższe punkty opisują odpowiedzialność, jaką bierze na siebie Zakon w opisanym temacie laikatu. Kwestie te podlegają zmianom w miarę nowych potrzeb czy ustaleń.
69. O. Generał jest odpowiedzialny za koordynację, wspieranie i troskę o przedstawioną rzeczywistość laikatu w porozumieniu z Przełożonymi Wyższymi i odpowiedzialnymi w Prowincjach.
70. Osoba odpowiedzialna w Prowincji. W każdej Prowincji mianuje się osobę odpowiedzialną za koordynowanie, wspieranie i motywowanie osób świeckich do uczestnictwa w Szkołach Pobożnych. Osoba ta będzie wspierana przez zespół pomagający jej w realizacji tych zadań.
71. Statut uczestnictwa w Szkołach Pobożnych. Każda Prowincja opracuje swój Statut w oparciu o niniejsze Dyrektorium. Statut powinien uwzględniać także specyfikę Prowincji dotyczącą realizacji Instytucjonalnego Projektu Laikatu w Szkołach Pobożnych²⁵.
72. Plan formacyjny Prowincji. W taki sam sposób każda Prowincja opracuje swój Plan Formacji. Przy jego opracowaniu należy wykorzystać liczne materiały opracowane w Zakonie

²⁵ Projekt ten znajduje się w dokumencie Laikat w Szkołach Pobożnych (44. Kapituła Generalna), Madryt, ICCE, 1998, ss. 27-48.

i w różnych prowincjach, korzystając także ze wsparcia ekip i osób odpowiedzialnych, mianowanych przez Zakon.

73. Posługi pijarskie. Każda Prowincja, w miarę swych możliwości, podejmie realizację idei posług pijarskich²⁶.
74. Pijarska Wspólnota Wiary²⁷. Każda Prowincja będzie skutecznie promować tę pijarską i eklezjalną rzeczywistość w każdym miejscu pijarskiej obecności.

Kongregacja Generalna zatwierdziła niniejsze Dyrektorium na sesji w dniu 17 września 2015 roku zgodnie z punktem 7.2 naszych Reguł.

NA CHWAŁĘ BOGA WSZECHMOGĄCEGO I POŻYTEK BLIŹNICH

²⁶ Uczestniczyć w Szkołach Pobożnych, 19-28.

²⁷ Bractwo Szkół Pobożnych. Wyjaśnienie pojęć. „*Pijarska Wspólnota Wiary jest grupą chrześcijan, którzy przeżywają swoją wiarę będąc związani z jakimś dziełem pijarskim lub wspólnotą. Są one bezpośrednim punktem odniesienia dla ich wiary. Do tego rodzaju wspólnoty należą zakonnicy pijarzy oraz członkowie Bractwa Szkół Pobożnych jak również inni chrześcijanie związani z naszymi wspólnotami lub dziełami*”.